

เทศน์เช้า วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ ตั้งใจฟังธรรม สัจธรรมมันเป็นของที่ละเอียดลึกซึ้ง ละเอียดลึกซึ้งขนาดไหนมันต้องเป็นผู้ที่มีอำนาจวาสนาบารมีมีปัญญาจะร้อยคั้นคั้นนั้นเข้ามาสู่ใจของเรา ถ้าใจของเรามันมีสิ่งนั้นค้ำครอบดูแลอยู่แล้ว เราจะมีความสุขของเรา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุขๆ กษัตริย์สมัยพุทธกาลมาบวช “สุขหนอๆ” นะ คนที่เขาสุขหนอๆ ได้ เขามีอำนาจวาสนาเป็นกษัตริย์ มีทรัพย์สมบัติขนาดนั้นนะ แต่เวลาเขามาอยู่โคนไม้เขาบอกมีความสุขๆ

แต่พวกเราตัดจริต “มีความสุขๆ” มีความสุขวิงอย่างกับหมาบ้า มีความสุขมันไม่เป็นอย่างนั้น เขามีความสุขนะ เขาสุขสงบระงับตามความเป็นจริงของเขา ความสุขไม่ต้องอวด ไม่ต้องประกาศบอกใครว่าฉันมีความสุข ความสุขมันทำให้คนคนนั้นสงบระงับ อยู่ในที่สงบระงับอันนั้นได้ แต่บอกว่าฉันมีความสุขๆ แต่ฉันวิงเหมือนหมาบ้า มันไม่ใช่คนมีความสุขหรอก มันเป็นหมาบ้า เพราะวัคซีนมันไม่มีคุณภาพ หมาบ้าหมดเลย ไปกัดคน คนก็บ้าเข้าไปอีก เห็นไหม

แต่ถ้ามีความสุข ความสุขจริงนะไม่ต้องทำอะไรเลย อยู่เฉยๆ ให้สังคมเขาตรวจสอบ สังคมเขารู้เขาเห็นทั้งนั้นนะ กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันหอมทวนลม กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมอยู่ที่การกระทำของเรา ใครจะเสียศีลใครจะป้ายสีอย่างไรมันเรื่องของเขา มันมีอยู่แล้วนะ คนที่ป้ายสี คนที่พยายามตีไข่ใส่สีนั้นมันมีของมันธรรมชาติของมัน เพราะธรรมชาติของมัน ในสังคมทุกสังคมมีคนดีและคนชั่ว ไข่คนชั่วเห็นใครดีเกินหน้าของตนก็ไม่ได้ แต่ถ้าคนเป็นคนดีนะ คนดีเขาส่งเสริม ส่งเสริมบูชา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องชมเชยคนที่หน้าด่าน คนที่มีคุณงามความดีต้องเชิดชูบูชาเขา ยกย่องบูชาสรรเสริญคนที่เป็นคนดี แต่คนที่ไม่ดีต้องกดมัน นี่ธรรมะของ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นะ แต่สังคมไม่มีใครกล้าทำ เห็นคนมีเงินมานะยกมือป้อๆ
เลย ก็บอกให้กอดมันๆ ยกมือไหว้ป้อเลยนะ นี่กอดมัน กอดมันตรงไหน นี่ไง มันอ่อนแอทางศีลธรรม

แต่ถ้ามันเข้มแข็งทางศีลธรรมนะ ถ้ามันเข้มแข็ง เข้มแข็งทางศีลธรรม เห็นไหม คนชั่วก็คือคนชั่ว คนดีก็คือคนดี คนดีก็เป็นคนดีวันยังค่ำ อยู่ที่ไหนก็เป็นคนดีของเขา แต่มันจะเป็น
ความชั่วเพราะความผิดพลาดที่ในสายตาเรามองไม่ออกไป เรามองเห็นคนดีเป็นคนชั่ว เห็นคน
ชั่วเป็นคนดีไง นี่มันไม่ใช่ว่าความดีความชั่วของเขา มันเป็นเพราะกิเลสตัดหาความทะยาน
อยากของเรามันปิดหูปิดตาของเรา เราก็มองไม่ออก มองไม่รู้ว่าสิ่งใดเป็นดีและชั่ว หรือกิเลส
ตัดหาความทะยานอยากในใจของเรามีผลประโยชน์ พอมีผลประโยชน์ขึ้นมา คนนั้นให้
ผลประโยชน์เราว่าเป็นความดีๆ ความดีเพราะผลประโยชน์ ความดีเพราะการจ้างวานไง ความ
ดีเพราะแจกตังค์ ถ้าแจกตังค์มันเป็นคนดีๆ มันดีต่อหน้าต่อหน้ารับตังค์ ลับหลังมันก็ด่า โง่ตายห้า
เลยแจกตังค์

แต่ความดี ความดีของเรา นี่ไง เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน
สอนความจริงอย่างนี้ ถ้าสอนความจริงอย่างนี้ เราพยายามทำของเรา ถ้าทำของเรา

ศาสนาแรกของโลกคือศาสนาถือผี ถือผีถือสาวคือการอ่อนน้อมเอา คนเรามันมีเวรมี
กรรมมาทุกคนนะ คนที่ทำบุญกุศลมาของเขา เขาทำสิ่งใดเขาประสบความสำเร็จของเขา คนที่
ทำบาปอกุศลมาทำสิ่งใดแล้วก็ขาดตกบกพร่องเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเรื่องธรรมดา เห็นไหม
ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เชื่อกรรมเชื่อการกระทำ ถ้าเชื่อกรรมเชื่อการ
กระทำแล้วเราก็จะมาพัฒนาใจของเรา

คนที่มั่งมีศรีสุข คนที่ประสบความสำเร็จได้เขาต้องขยันหมั่นเพียรของเขา เขาต้องมี
สติปัญญาของเขา แต่ถ้าทำบุญกุศลแล้วจะสมความปรารถนาๆ มันเป็นการประชาสัมพันธ์
ทั้งนั้นนะ ใ้สมความปรารถนาๆ ถ้าทุกคนทำให้คนร่ำรวยได้ก็ตั้งเขาให้เป็นรัฐมนตรี
กระทรวงการคลังก็จบสิ้นไป ประเทศไทยจะได้ร่ำรวยมหาศาลไป มันเป็นไปได้

ชาติไหนถ้าชาติเขาเข้มแข็ง เศรษฐกิจเขาเข้มแข็ง เขาจะมีธนาคารชาติ ธนาคารชาติ
ขึ้นมาเพื่อคุ้มครองดูแลเศรษฐกิจของเขา ถ้าชาติไหนอ่อนแอ ชาติไหนที่ไม่มีกำลังนะ ธนาคาร
ชาติเขาก็คุ้มครองเศรษฐกิจของเขาไม่ได้

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเงินที่แท้จริง เงินธนาคารชาติ เงินบาทที่มีค่าตามราคาของมัน ที่ไหนเขาต้องการทั้งนั้นนะ แล้วถ้าเป็นเงินปลอม เงินที่เขาพิมพ์เลียนแบบ เงินที่พิมพ์เลียนแบบ คนที่พิมพ์เลียนแบบมาเขาก็มีโทษของเขา พิมพ์เลียนแบบมาแล้วเขาต้องมาใช้ในที่มืดๆ ไปใช้ที่คนมากๆ ไปใช้ตอนคนที่มันวุ่นวาย เขาไม่กล้าใช้ของเขาด้วยความอาชญา

แต่ถ้าคนที่เขามีเงินแท้ เงินใช้หนี้ได้ตามกฎหมาย เขาจะใช้ที่ไหนก็ได้ เขาจะจ่ายที่ไหนก็ได้ เขาจะซื้อของอย่างไรก็ได้ เขาทำอะไรก็ได้ด้วยความเปิดเผย ใ้เงินปลอมนี้แหละ เขาจะไปใช้ตอนคนเยอะๆ ตอนกำลังสลัวๆ ตอนกำลังยุ่งๆ เพราะมันรู้ว่าของมันปลอม มันไม่กล้าเผชิญหน้าอะไรทั้งสิ้น มันหลบๆ หลีกๆ ทั้งนั้น มันไม่กล้าเผชิญความจริงอะไรเลย คอยแต่อาศัยเกาะเขาไป

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ความจริงมันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าความจริงขึ้นมา เวลาความจริงขึ้นมา เวลาการกระทำ คนเราถ้าเงินที่มันมีคุณค่า เพราะชาติมันคง เศรษฐกิจมันคง การเมืองมันคง เงินของเขานี้มีคุณค่ามาก เป็นชาติที่พัฒนาแล้ว

ใ้ชาติที่อ่อนแอ ชาติที่เศรษฐกิจก็ล้มเหลว ประชากรก็ความเป็นอยู่ใช้ไม่ได้ นั่นนะไม่มีใครเขาไปสนใจเลย ไม่มีใครเขาไปสนใจ แต่เวลาทำขึ้นมาๆ เวลาเป็นความจริงๆ ขึ้นมาจากชาติจากชาติ จากสังคม จากสิ่งที่มันคง มันไม่ใช่จากการพิมพ์แบงก์นั้นหรอก

ใ้การพิมพ์แบงก์ๆ ธนาคารชาติเขาเป็นผู้มีหน้าที่พิมพ์ของเขา ใ้เราศึกษาขึ้นมาเราก็จะไปพิมพ์ๆ อย่างนั้นนะ มันพิมพ์ไม่ได้ การจะได้เงินนั้นมาต้องทำหน้าที่การงาน ต้องมีธุรกิจของเรา ถ้าเราทำธุรกิจของเรา กำไรขาดทุนนั้นมันถึงจะเป็นเงินจริงและเงินปลอมนั้นมา

เราไม่ทำสิ่งใดเลย เห็นว่าเขามีเงินกันก็ไปพิมพ์แบงก์กันเลย ฉันพิมพ์เอง เพิ่งออกมาจากแท่นพิมพ์เมื่อคืนนี้ ฉันพิมพ์ของตัวเอง...ไม่มีค่าทางกฎหมาย ผิดกฎหมายอาญา ผิดไปทั้งนั้นนะ

แล้วเวลาการกระทำๆ เห็นไหม คนทำหน้าที่การงานของเรา สิ่งที่ได้มา ได้มาด้วยความ เป็นธรรม ด้วยความเป็นธรรม ด้วยความสุจริต ด้วยความสุจริตธรรมาภิบาล สิ่งนั้นมีคุณค่าๆ สิ่งใดที่ทำมาด้วยทุจริต ทำมาด้วยทุจริต ทำมาด้วยการคดโกง สิ่งที่ได้มาก็เป็นเงินแท้เหมือนกัน

แต่เงินเท่านั้นเราคดโกงมา มันมา มันก็เข้ากับมิจฉาสัมมานี้แหละ ถ้ามันเป็นสัมมาทิฐิ
ความเห็นถูกต้องดีงาม เราทำให้ถูกต้องดีงามขึ้นมา มันก็จะเป็นความชอบธรรม

นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาตรัสรู้เองโดยชอบ แล้วคนอื่นเขามีธรรม
เหมือนกัน ธรรมเหมือนกันแต่ไม่ชอบ

อย่างน้อยนะ พวกเราสาวกสาวกจะได้ยินได้ฟัง ถ้าทำให้เป็นความจริงขึ้นมา มันก็เป็น
คุณธรรมจริง ถ้ามันไม่จริง ๆ ไม่จริงขึ้นมา ไม่จริงขึ้นมา มันถึงมีกฎหมาย มีธรรมวินัยมาบังคับ
ใช้ไง บังคับใช้เพราะอะไร บังคับใช้กับคนหน้าด้าน ไล่คนหน้าด้านนะ มันหน้าด้านตั้งแต่ต้น
กิเลสมันด้าน มันด้านเต็มทีเลย

แต่ถ้าเป็นธรรมะมันมีความเกรงกลัวละอายต่อบาป มีหิริโอตตัปปะ มีความเกรงกลัว มี
ความละอาย คนนั้นมีอำนาจวาสนาประพฤติปฏิบัตินะ เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ จิตใจเรา
กระชุ่มกระชวย จิตใจเรากระชุ่มกระชวยมากนะ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา โอ้โฮ! เวลามันสงบ
ระงับขึ้นมา มันเกิดความมหัศจรรย์ เกิดความตื่นเต้น เกิดความมหัศจรรย์ในใจของตน นี่ไง ถ้า
มันเกิดความมหัศจรรย์ในใจของตน มันมาจากไหนล่ะ นี่ไง มันก็มาจากหัวใจที่ตั้งงาม หัวใจ เห็น
ไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเทศนาว่าการนะ อนุปฺพุพิกถา เวลาคนทั่วๆ ไป
เทศนาเรื่องทาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ใช่เจอใครก็ “อริยสัจๆ จะร้อยสัตว์พันสัตว์”...
ไม่ใช่

คนถ้ามีอำนาจวาสนา เวลาเทศนาว่าการแล้วเขาเข้าใจได้ แต่คนที่ไม่มีอำนาจวาสนาฟัง
แล้วไม่รู้เรื่อง ไปวัดอยากดูกราววัดที่หนึ่งอย่างเดียว ใครไปวัดก็หวังรางวัลที่หนึ่งๆ แต่ใครไปวัด
ไม่เคยหวังสมาธิหวังปัญญาเลย เพราะว่าที่หนึ่งๆ มันก็คือเงิน มันก็คือลาภ ลาภที่ควรได้หรือไม่
ควรได้

แต่ความเป็นจริง ความเป็นจริงของเรา ศีล สมาธิ ปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญานะ เวลา
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการอนุปฺพุพิกถา เรื่องของทาน เรื่องของเนกขัมมะ
เรื่องของพรหมจรรย์ แล้วถ้าจิตใจควรแก่การทำงานท่านถึงเทศน์อริยสัจ

แต่ผู้ที่มีอำนาจวาสนา พาหิยะ พาหิยะที่ไปฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียวถึงเป็นพระอรหันต์นั่นนะ เพราะเขาสร้างมาแต่หลายภพหลายชาติ เขาเสียสละ เขาภavanaเสียสละชีวิตมา เขาตายเพราะการภavanaมาหลายภพหลายชาติ พอชาติสุดท้ายขึ้นมาจิตใจเขาพร้อม ถ้าจิตใจของคนพร้อมนะ ไปฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย แต่คนที่เขาไม่สนใจนะ บุญก็เงินทองไป บุญก็ยศถาบรรดาศักดิ์ไป บุญก็ต้องคนอื่นยอมรับฉันใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่านั่นนะกองไฟ อำนาจเหมือนกองไฟ ดูแย่งชิงกันสิ วิ่งเข้าไปกอดกองไฟเหมือนแท่งเหล็กแดงๆ วิ่งเข้าไปกอด

แต่ถ้าคนที่มีบุญกุศลนะ บุญกุศล ดุสิต องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์เป็นกษัตริย์เป็นจักพรรดิมาหลายภพหลายชาติ เวลาคนที่เขามีบุญมีกุศลเขาเป็นกษัตริย์เป็นจักพรรดิ เขาทำความร่มเย็นให้กับสังคัม เขาทำตามข้อเท็จจริงให้กับสังคัม ใ้ฉันนั้นเขาสร้างอำนาจวาสนาบารมี แต่ถ้าเข้าไปเพื่อหวังผลประโยชน์ๆ กองไฟทั้งนั้น แย่งชิงกันทั้งนั้น แล้วแย่งชิงกันทั้งนั้น นั่นพูดถึงทางโลกไป แต่ถ้ามีสมาธิใหม่ นี่ใจ มาวัดมาวาเพื่อทำสมาธิไป

เขาแย่งชิงกัน เรานั่งมองนะ นั่นกระต่ายตื่นตูม เวลาลุกตื่นตาลตกมานี้บอกฟ้าผ่า มันวิ่งกันเต็มไปเลยนะ ใจเราเห็นแล้วนะ เออ! เรามีความสงบมีความระงับ เราไม่ตื่นตูมไปกับเขาเห็นไหม ถ้ามีสมาธิ นี่ใจ มันแตกต่างกันตรงนี้ใจ มันแตกต่างจากคนที่เขาไปหา ยศถาบรรดาศักดิ์ หาต่างๆ ไป

แต่เรายอมรับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ นี่ใจ ถ้าเป็นธรรมๆ มันต้องเกิดจากที่นี้ มันเกิดมาจากหัวใจที่เป็นธรรม หัวใจที่สุขสงบ หัวใจที่ระงับ ไม่ใช่เกิดจากความโลภ ความอยากได้ ความอยากใหญ่ ความกอบป้การกระทำการเลียนแบบ แล้วก็ออกมาเป็นเบงก์ปลอม เป็นเบงก์ปลอม เบงก์ปลอมหาได้ง่ายๆ ไปซื้อก็ราคาถูก แต่เบงก์จริงมันทำได้ยาก นี่ถ้าพูดถึงมันเป็นธรรมๆ มันเป็นธรรมอย่างนี้ใจ ถ้ามันเป็นธรรมอย่างนี้ นี่ศีลธรรม สัจธรรมที่เราแสวงหากันอยู่

ดูสิ เราเกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเกิดมาเรามีหน้าที่การงานของเรา เราทำหน้าที่การงานของเรา เรามีความเครียด เรามีความทุกข์ในหัวใจของเรา เราศึกษา

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นต้องดับเป็นธรรมดา

ทั้งๆ ที่เราไม่มีสติปัญญาที่รู้เท่าทันมัน แต่สุดท้ายแล้วความทุกข์ที่มันทุกข์ทวนขนาดไหน มันก็จางลง ทำให้เรามีสติสัมปชัญญะคิดของเราขึ้นมาได้ ทั้งๆ ที่เราไม่ปฏิบัติในตัวของมันเอง มันก็เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเหมือนกัน แต่การเปลี่ยนแปลงอย่างนี้เปลี่ยนแปลงเพื่อจะเกิดใหม่ เกิดดับๆ ตลอดไป เห็นไหม เกิดดับๆ ตลอดไป เกิดดับ เกิดดับที่มันรุนแรงมากขึ้นไป พอย้ำคิดย้ำทำถึงความทุกข์ของตนมากขึ้น ย้ำคิดย้ำทำถึงความทุกข์ของตนมากขึ้น ความทุกข์ของตนนั้นก็เหี่ยวย่นเรารุนแรงมากขึ้น

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เราจะเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บรรเทาทุกข์ๆ เห็นว่ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงอย่างนั้น เป็นสัจจะเป็นความจริงอย่างนั้นด้วย ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติก็เป็นธรรมชาติอย่างนี้แหละ ธรรมชาติเพราะสิ่งนี้มันเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ เราไปศึกษาๆ นั่นเป็นทรงจำธรรมวินัยไป ศึกษาๆ เห็นไหม

นี่ไง เวลาเบงก็จริง เบงก็จริงก็เป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ เราไปศึกษาๆ ขึ้นมา เวลาเราคิดขึ้นมาก็เป็นของปลอม ของปลอมทั้งนั้นเลย พอของปลอม ของปลอมขึ้นมา ความทุกข์เกิดดับ เกิดดับอยู่อย่างนั้น ความทุกข์เกิดดับๆ แต่เราใช้ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาพิจารณามันก็วางได้เป็นครั้งเป็นคราวไป แต่วางเฉยๆ มันไม่มีสัจธรรมเข้าไปชำระล้างไป มันไม่สารถอกมันไม่คาย มันไม่เป็นความจริงขึ้นมาไป มันไม่เป็นความจริงขึ้นมาเพราะเราทำด้วยไม่มีอำนาจวาสนาทำได้ตามความเป็นจริงไป

ถ้ามีอำนาจวาสนาทำได้ตามความจริง ถ้ามีอำนาจวาสนาทำได้ตามความจริงมันมีสัจจะมีความจริง คีล สมาธิ ปัญญามันรักษาของมันอย่างเต็มที่ มันไม่ลุ่มๆ คล้าๆ มันไม่ปล่อยปละละเลยไป แล้วปล่อยปละละเลย เห็นไหม ขึ้นบนหัวตนไม่เห็น เห็นแต่ขึ้นบนหัวคนอื่นไป ฆูนก็ผิด นี่ก็ผิด นี่ก็ผิดๆ...แต่ขึ้นบนหัวมึงชาวโพลนไปเลย ใครๆ ก็เห็น แล้วเหม็นด้วย มันไม่เห็นนะ นี่ไง เพราะมันไม่มีวาสนาไป

ถ้ามีวาสนามันจะย้อนกลับมาที่เรา ย้อนกลับมาที่เรา ความผิดของเราๆ ถ้าความผิดของเรา เราก็แก้ไขของเราละ นั่นมันความผิดของคนอื่นไม่ใช่ไหม ถ้าเป็นกรรม กรรมของคนอื่นเขาก็ทำของเขาเอง ใครทำกรรมอย่างไรก็รับกรรมของเขาไป

แต่ของเรา เราจะทำความดีของเรา ทำดีของเราเพราะเรารู้ของเรา เห็นใหม่ ขึ้นกับบนหัวขาวโพลน เราจะชะล้างที่นี้ ถ้ามันจะเหม็น มันก็เหม็นเพราะมันขี้รดหัวเรา วาสนาเราได้อย่างนี้มา เราก็จะชะล้างขึ้นบนหัวเราออกไป ถ้าชะล้างขึ้นบนหัวเราออกไป สิ่งนั้นถ้ามันกลิ่นเหม็นก็ออกจากตัวเราไป ความสกปรกก็จะออกจากตัวเราไปเป็นความจริงของเราขึ้นมา คีล สมาธิ ปัญญา คีล สมาธิ ปัญญาไป

ถ้าเบงก็จริงมันจะเกิดขึ้นได้ มันเกิดขึ้นจากการเราทำหน้าที่การงาน เราได้ผลประโยชน์สิ่งนั้นมา ไม่ใช่ไปพิมพ์เบงก็ ไปพิมพ์มาเลยนะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอย่างนั้นๆ แล้วมันก็อธิบายใหญ่เลย แล้วของเอ็งละ เอ็งทำงานอะไรมา

ใครมีเงินก็แล้วแต่นะ ถ้าไม่ได้เสียภาษีถูกต้อง เตียวบปง.มาตรวจสอบ เอ็งทำอะไรมาถึงได้เงินนั้นมา ถ้าได้เงินนั้นมา นี่ไง เอ็งทำอะไรมา ทำนี่คือมรรคไป นี่ไง เราทำศีล สมาธิ ปัญญา แต่เราได้คุณธรรมไป ไม่ใช่เราไปเอาคุณธรรมมา

คุณธรรมเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อริยสังขละ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ไสตาบัน สกิทาคามี อนาคามี เป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ถ้าใครทำมา ทำมาแล้ว กุปปธรรม อกุปปธรรม กุปปธรรม สพุเพ ฐมฺมา อนตฺตา สภาวะสมมุติโลก นี่ธรรมะเป็นอนัตตา เออ! มันก็เป็นอนัตตา ดูสิ พระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตก มันก็เป็นอนัตตา... อันนี้มันเป็นสภาวะโลก มันไม่ใช่สภาวะธรรม ถ้าสภาวะธรรม อนัตตา อนัตตาอย่างไร ใครเป็นคนอนัตตา ใครเป็นคนหรือคั่นขึ้นมา

ถ้ามันเป็นความจริงๆ อนัตตามันเกิดในใจ มันเกิดจากอริยสังข เกิดจากการกระทำ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรค ~ สิ่งที่เกิดขึ้น สังขธรรมเกิดขึ้นในหัวใจอันนั้นมันถึงเป็นความจริงอันนั้นไง ถ้าทำความจริงอันนั้นขึ้นมา มันถึงกุปปธรรม อกุปปธรรมไป

ถ้าเป็นอกุปกรรมที่มันไม่เสื่อมสภาพไป อกุปกรรม อสุภะไม่มีความเปลี่ยนแปลง คงที่ตายตัวเป็นอย่างไร ไม่รู้ ไม่รู้ พุดบ้างออคแตกกันไป นี่ไง ศาสนามันเสื่อมถอยๆ มันเสื่อม ถอยออกไป

เวลาเขาว่าพระพุทธรูปบังธรรม ใ้ที่นี่ก็เหมือนกัน ประเพณีวัฒนธรรม พิธีการปฏิบัติบัง ธรรม แล้วเอามาแอบอ้างกัน แอบอ้างแล้วมันได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา นี่พูดถึงว่า นี่เราจะพูดถึง ความมั่นคงของศาสนา ความมั่นคงนะ ภาษาเราเลย เราเสียดายมาก เสียดายว่า หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เวลาศึกษาประวัติของท่าน ท่านทุ่มเททั้งชีวิต ท่านสละชีวิตของท่านมาทั้งหมด ครู บาดอาจารย์ของเราท่านสละชีวิตของท่านมา แล้วสิ่งที่สัจจะความจริงอันนี้พวกเรามาลูบคลำกัน เล่นๆ มาทำกันเป็นไก่ได้พลอย กล้วยๆ คลำๆ แล้วก็ประกาศขายกิตติศัพท์กิตติคุณของครูบา อาจารย์ พยายามประกาศขายๆ เสียดาย เสียดายตรงนี้ เสียดายมาก แต่มันเสียดายมากมันก็เป็นวาสนาของคนนะ

ถ้าคนจริงเขาก็เห็นความจริงอันนั้นเป็นคุณค่า คนไม่จริงมันเห็นชื่อเสียง เห็นยศถาบรรดาศักดิ์ เห็นเงินเห็นทองเป็นของมีค่า มันไม่รู้จ้กว่าคุณธรรมเป็นอย่างไรหรอก ใ้พวก ไ้ไก่ได้พลอย ถึงได้แก้ว มันไม่รู้จ้ก แล้วมันหาไม่เจอด้วย หาไม่ได้ด้วย หาไม่เป็นด้วย มันถึงไม่ เห็นคุณค่าของความจริง เอวัง